Za rok prošlo programem časného záchytu karcinomu prostaty víc než 100 tisíc klientů VZP. Zvýšená hladina PSA byla zjištěna u 8 tisíc z nich

2.4.2025 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Program, který odstartoval 1. 1. 2024, je určen mužům ve věku 50 až 69 let (včetně), kteří nemají v anamnéze karcinom prostaty ani na něj nejsou sledováni. Cílem je odhalit onemocnění v raném stádiu prostřednictvím měření hladiny prostatického specifického antigenu (PSA) z odběru krve. Screening probíhá ve spolupráci s praktickými lékaři a urology, kteří oslovují muže v dané věkové kategorii. V loňském roce bylo tímto způsobem odhaleno 8 298 případů podezření na rakovinu prostaty.

„Počet klientů, kteří se do programu hned v prvním roce zapojili, byl i pro nás překvapením. Je to určitě dobrá zpětná vazba z terénu, že muži mají o vyšetření zájem. Víc než 8 000 záchytů zvýšené hladiny PSA samozřejmě neznamená automaticky potvrzenou diagnózu. Tito pacienti jsou předáni do péče certifikovaného urologa, který teprve provádí další odborná vyšetření. Už zvýšená hladina PSA je ale pro muže signál, že mají ukazatel sledovat a vyšetření po dvou či čtyřech letech zopakovat,“ říká náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči Jan Bodnár.

Karcinom prostaty patří mezi nejčastější nádorová onemocnění u mužů středního a vyššího věku. Před 40. rokem života je velmi vzácný, ale po padesátce jeho výskyt výrazně roste. S tímto onemocněním se léčí zhruba 50 tisíc klientů VZP. Přesná příčina vzniku tohoto onemocnění zatím není zcela objasněna, ale mezi hlavní rizikové faktory patří věk, genetická predispozice a hormonální vlivy. Na vzniku onemocnění se může podílet i nezdravý životní styl.

Rakovina prostaty se často vyvíjí pomalu a po dlouhou dobu nezpůsobuje žádné obtíže, což její odhalení komplikuje. Protože nádor obvykle roste na periferii prostaty, první příznaky se objevují až v pokročilejších stádiích. Mezi typické projevy patří potíže s močením – častější nutkání, slabší proud moči nebo potíže s jejím udržením. V pokročilých fázích onemocnění se mohou přidat i celkové příznaky, jako je únava, nechtěný úbytek hmotnosti nebo bolesti zad, kyčlí a končetin v případě metastáz do kostí.

https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/za-rok-proslo-programem-casneho-zachytu-karcinomu-prostaty-vic-nez-100-tisic-klientu-vzp-zvysena-hladina-psa-byla-zjistena-u-8-tisic-z-nich